

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1:

MEMORANDUM

AUGUSTUS/SEPTEMBER 2009

**PUNTE:80
TYD:2 uur**

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: LEES EN KYK

- **Spelfoute** in een-woord-antwoorde word gepeenaliseer.
- Spel- en taalfoute in langer antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Vir **WAAR/ONWAAR-** of **FEIT/LUG JOU MENING/vrae**, word die punte verdeel. **EEN** (1) punt vir **WAAR/ONWAAR** en **EEN** (1) punt vir die rede/motivering/aanhaling.
- Vir vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie gepeenaliseer** indien die aanhalingstekens ontbreek **nie**.
- Waar **EEN-WOORD-ANTWOORDE** gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- Indien die leerder 'n of **die** saam met die woord skryf, plaas die lidwoord, ('n of **die**), tussen hakies indien dit in kombinasie met **EEN WOORD** as 'n antwoord gebruik word en aanvaar dit as korrek.
- Wanneer twee of drie **feite/punte** vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit '**N ANDER TAAL** gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde **geignoreer**. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Vir **MEERVOUDIGE-KEUSEVRAE** word **BEIDE** die letter aanvaar **EN** die korrekte antwoord wat uitgeskryf is.

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
VRAAG 1 : LEESBEGRIP – KOERANTBERIG (Vingerafdrukke keer dat boeke nie verdwyn nie)		
1.1	<ul style="list-style-type: none"> Vingerafdrukke keer dat boeke nie gesteel/gevat/weggeraak (1) word nie. 	(1)
1.2	<ul style="list-style-type: none"> Hy <u>trek planne op</u> vir nuwe geboue/ Hy <u>teken planne</u> vir nuwe geboue. 	(1)
1.3	<ul style="list-style-type: none"> Dit het plek gemaak vir die nuwe gebou / is afgebreek om plek te maak vir die nuwe gebou. 	(1)
1.4	1.4.1 WAAR	(1)
	1.4.2 alles onder een dak	(1)
1.5	<ul style="list-style-type: none"> Van die oudste publikasies in Suid-Afrika Koerante Kopie van alles wat in druk in Suid-Afrika gepubliseer is (Enige TWEE) 	(2)
1.6	1.6.1 D / gedrukte materiaal 1.6.2 A / 'n manier om mense te herken 1.6.3 B / tydperk wat iets bruikbaar is	(3)
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik die woord <u>konstant</u>. 	(1)
1.6	<ul style="list-style-type: none"> Boekevoorraad bly groei (1) Gooi niks weg nie (1) 	(2)
SUBTOTAAL:		13

EN

VRAAG 2: LEESBEGRIP – TYDSKRIFARTIKEL (PASOP VIR PADWOEDE)		
2.1	<ul style="list-style-type: none"> Woede (1) Frustrasie (1) 	(2)
2.2	<ul style="list-style-type: none"> Padwoede 	(1)
2.3	<ul style="list-style-type: none"> Tronk toe/gearresteer/aangekla. 	(1)
2.4	2.4.1 "Suid-Afrika het 'n kultuur van padwoede" (sonder aanhalingstekens kry die kandidaat wel die punt)	(1)
2.5	<ul style="list-style-type: none"> lewenstyl / druk / stres / Ons neem ons medemens min of glad nie in ag nie. (Enige EEN) 	(1)
2.6	C / sonder enige simpatie	(1)
2.7	<ul style="list-style-type: none"> WAAR Persoon wat teen 'n slakkepas ry, frustreer ander motorbestuurders/is 'n gevaar vir ander motorbestuurders. 	(1) (1)
	OF	OF
	<ul style="list-style-type: none"> ONWAAR Persoon wat teen 'n slakkepas ry, ry versigtig. 	(1) (1)
SUBTOTAAL:		9

AFDELING C: TAAL**NASIEN VAN HIERDIE AFDELING:**

- Spelling:
  - **EEN-WOORD-ANTWOORDE** word verkeerd gemerk as die spelling verkeerd is.
  - In **VOLSIN-ANTWOORDE** word verkeerde spelling net gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur getoets word.
  - Waar 'n **afkorting** getoets word, behoort die punte op die regte plek te wees.
- **SINSKONSTRUKSIE**s moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word soos in die instruksie aangedui.
- Waar **direkte en indirekte rede** en **punktuasie** getoets word, mag ½ punte toegeken word.
- Vir **MEERVOUDIGE-KEUSEVRAE** word **BEIDE** die letter wat ooreenstem met die korrekte antwoord **EN** die antwoord wat uitgeskryf word, aanvaar.

VRAAG 6

	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS
6.1	intellektuele	(1)	4	b.n.w.: attributief
6.2	sanger	(1)	4	persoonsnaam
6.3	oortree	(1)	4	woordkeuse: vaste verbinding
6.4	populêre / bekende	(1)	4	sinoniem
6.5	splinternuwe	(1)	4	b.n.w.: intensiewe vorm
6.6	probleempie	(1)	4	verkleinwoord
6.7	volop	(1)	4	antoniem
6.8	beteken	(1)	4	woordkeuse: verwarrende woordgroepe
6.9	ly	(1)	4	woordkeuse
6.10	daarmee	(1)	4	betrekklike voornaamwoord
6.11	met ander woorde	(1)	4	afkorting
6.12	beplan	(1)	4	ww d.m.v. agtervoegsel
6.13	aan	(1)	4	voorsetsel
6.14	samewerking	(1)	4	samestelling
6.15	oplossing	(1)	4	s.n.w. d.m.v. agtervoegsel
6.16	hoër	(1)	4	b.n.w. d.m.v. vergrotende trap
6.17	wêreld	(1)	4	spelling: kappie
6.18	skokkende	(1)	4	teenwoordige deelwoord
6.19	kerk	(1)	4	woordkeuse: idioom
6.20	vyfduisend	(1)	4	spelling: telwoord
6.21	jaar	(1)	4	woordkeuse
6.22	se	(1)	4	woordkeuse
6.23	suksevol	(1)	4	b.n.w. d.m.v. agtervoegsel
6.24	verlede	(1)	4	woordkeuse

SUBTOTAAL:24

6.25	Die musiek- en filmbedryf verloor jaarliks baie geld met die vervaardiging van roofofskopieë by huise.	(1)	4	Woordorde
6.26	Nadat die polisie die oortreders uitgevang het, het hulle gelukkig saamgewerk.	(1)	4	verbind sinne met vgw 3
6.27	Kaptein Elizna Meyer sê dat sy self ook nie CD's en DVD's vir haar vriende leen om te kopieer nie.	(1)	4	direkte na indirekte rede
6.28	In Suid-Afrika is verlede jaar met 'n skok besef dat roofofskopieë hoër is as in ander lande in die wêreld.	(1)	4	woordorde
6.29	Jy steel niemand anders se eiendom nie / Jy steel nie iemand anders se eiendom nie.	(1)	4	ontkennende vorm: dubbelnegatief niemand + nie
6.30	Jy behoort eerlik te wees, ...	(1)	4	infinitief: behoort te
6.31	dan hoef jy nie sleg oor jouself te voel nie.	(1)	4	infinitief: hoef (nie) te (nie)
6.32	Baie oortreders is al deur die polisie gevang.	(1)	4	lydende vorm
6.33	Die grootste klopjag ooit het in die Durbanse hawe plaasgevind.	(1)	4	verlede tyd
6.34	Voel al die eerlike mense nou sleg oor hulle roofskywe?	(1)	4	vraagsin
6.35	B / jy steel	(1)	4	Betekenis van idiome
SUBTOTAAL: 11				

VRAAG 7: KRITIESE TAALBEWUSTHEID				
7.1	Enige moontlikheid wat wys dat Babsie nie tevrede / ontevrede / ongelukkig met die geskenk is.	(1)	1, 3, 4	Sinsformulering om gevoel van ongelukkigheid uit te druk. Leestekens en sinskonstruksie korrek.
7.2	Enige moontlikheid wat Babsie se "bedanking" van die geskenk weergee.	(2)	1, 3, 4	Sinsformulering om bedanking van geskenk te weerspieël. Mag meer as een sin maak. Sinskonstruksie en leestekens moet korrek wees.
7.3	Enige moontlikheid wat daarop dui dat Ben te veel gedrink het/alkohol gebruik het.	(1)	1, 3, 4	Sinsformulering wat die gebruik van te veel alkohol weerspieël. Sinskonstruksie en

				leestekens moet korrek wees.
7.4	Enige moontlikheid wat daarop dui dat die spreekster kwaad of vies is.	(1)	1, 3, 4	Sinsformulering wat kwaad weerspieël. Sinskonstruksie en leestekens moet korrek wees.
				SUBTOTAAL: 5
				TOTAAL VIR AFDELING C:40
				GROOTTOTAAL:80